Kapitoly zo slovenskej kultúry III (film)

Akademický rok: 2026/2027
Skratka: 1ISJM/PFILM/22
Počet kreditov: 2
Vyučujúci: Mgr. Jozef Mergeš, PhD.,
Kontakt: jozef.merges@unipo.sk

Výsledky vzdelávania:
Absolvent predmetu dokáže:
- interpretovať pozíciu slovenského filmu v súčasnom sociálno-kultúrnom prostredí,
- vymedziť základné ekonomické, technologické a estetické vývojové etapy v oblasti československého a slovenského filmu,
- zaradiť konkrétne audiovizuálne dielo alebo skupinu diel a jeho autora alebo autorov do dobového kontextu a uvažovať o prínose týchto diel k utváraniu súčasných obsahov v audiovizuálnom prostredí,
- charakterizovať osobitosti jednotlivých filmových smerov a autorských osobností slovenského filmu,
- charakterizovať dejiny slovenského filmu v medzinárodnom kontexte.

Stručná osnova predmetu
Možnosti audiovizuálneho zaznamenávania reality. Film ako umenie.
Dynamika spoločenského statusu filmu vo vzťahu k iným umeniam v 1. polovici 20. storočia.
Pozícia slovenského filmu v celoeurópskom kontexte 1. a 2. polovice 20. storočia.
Rozvoj slovenského filmu v etapách: záujem sústredený hlavne na obdobia: 1960 – 1969 a 1994 – 2018: 1895 – 1918 (obdobie pred vznikom ČSR), 1918 – 1939 (slovenský film počas 1. ČSR, medzivojnové obdobie), 1939 – 1945 (vojnové obdobie Slovenského štátu), 1946 – 1959 (rozvoj štúdia Koliba), 1960 – 1969 (Slovenská nová vlna), 1970 – 1993 (obdobie normalizácie a 80. roky), 1994 – 2025 (slovenský film v súčasnosti).

Hodnotenie
Predmet je *priebežne hodnotený*.
V priebehu semestra študent/ka spracuje a najneskôr v poslednom týždni výučby odovzdá (elektronicky) seminárnu prácu – *esej o filmovom diele/analýzu filmového diela slovenského pôvodu*, nie staršieho ako 15 rokov (rozsah min. 10 800 znakov, Times New Roman).
Na kolokviu v priebehu predposledného týždňa výučby danú seminárnu prácu študent/ka predstaví vyučujúcemu a ostatným frekventantom.
Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer hodnotenia seminárnej práce a hodnotenia aktivity študenta (+ dochádzka). Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent/ka, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Odporúčaná literatúra:
BORDWELL, D. – THOMPSONOVÁ, K. (2012): *Umění filmu – Úvod do studia formy a stylu*. Praha: Akademie múzických umění v Praze.
CIEL, M. (2006): *Pohyblivé obrázky*. Bratislava: L. C. A.
HANÁKOVÁ, P. (2010): *Paľo Bielik a slovenská filmová kultúra*. Bratislava: Slovenský filmový ústav.
LUKEŠ, J. (2013): *Diagnózy času. Český a slovenský poválečný film*. Bratislava: Slovart.

MACEK, V. – PAŠTÉKOVÁ, J. (1997):. *Dejiny slovenskej kinematografie* Martin: Osveta.
MACEK, V. – PAŠTÉKOVÁ, J. (2017): *Dejiny slovenskej kinematografie 1896 – 1969*. Bratislava: Slovenský filmový ústav.
THOMPSONOVÁ, K. – BORDWELL, D. (2007): *Dějiny filmu*. Praha: Akademie múzických umění v Praze/Nakladatelství Lidové noviny.